

Gewasdiversiteit

Goed voor de bodem, uitdaging voor de boer

Themamiddag Bemesting Akkerbouw CBAV 29 november 2018

Wiepie Haagsma en Fogelina Cuperus

Biodiversiteit 20^e eeuw

Afname van biodiversiteit:
bedreiging ecosystemen

Landbouw:

- > Monoculturen
- > schaalvergroting
- < gewasdiversiteit
- > Controle < ecosysteem beheer

Besef: biodiversiteit verhogen

Waarom gewasdiversiteit

- Biodiversiteit boven- en ondergronds
- Ziektebeheersing
- Plaagbeheersing
- Opbrengst
- Beworteling
- Nutriënten
- Structuur
- Slagingskans
- Bodembedekking

Gewasdiversiteit in TIJD en RUIMTE

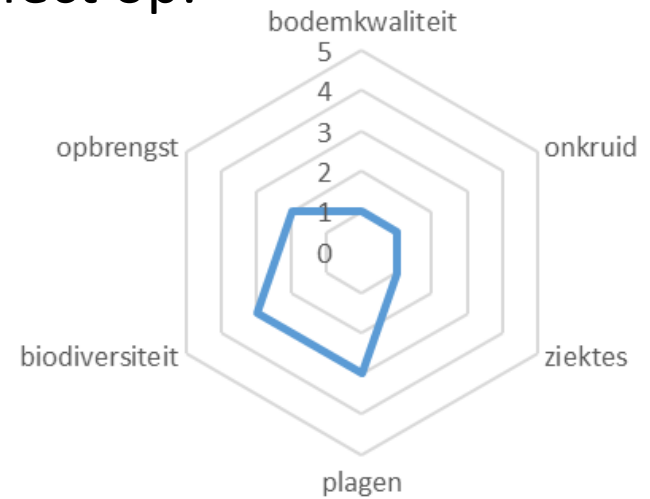
Functionele agro-biodiversiteit	
Rassenmengsels	
Strokenteelt	
Beddenteelt	
Rijenteelt	
Gewasmengsels	
Agroforestry	

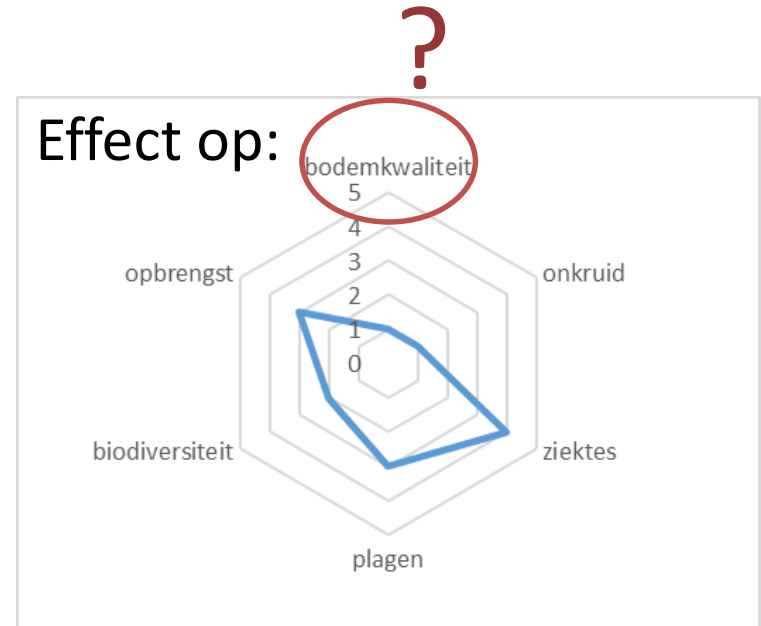
Functionele agrobiodiversiteit

Effect op:

Rassenmengsel

Rassenlijst wintertarwe

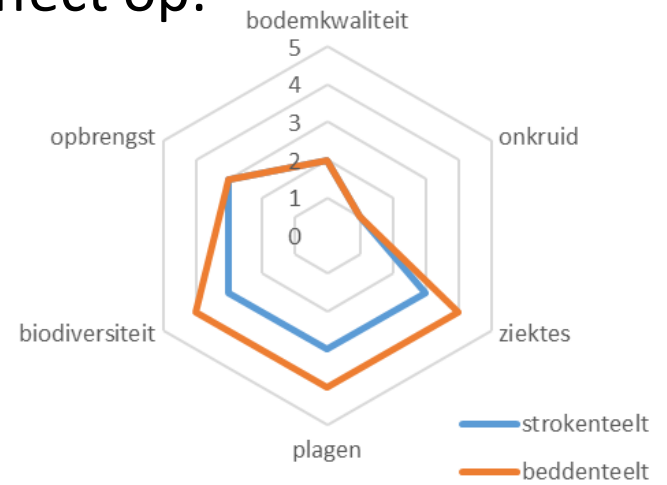
	Julius	Kelvin	KWS Livius
Opbrengst	101	99	105
Bruine roest	7,0	9,0	6,5
Meeldauw	7,0	8,0	6,5
bladvlekken	8,5	7,5	8,5

Stroken- en beddenteelt

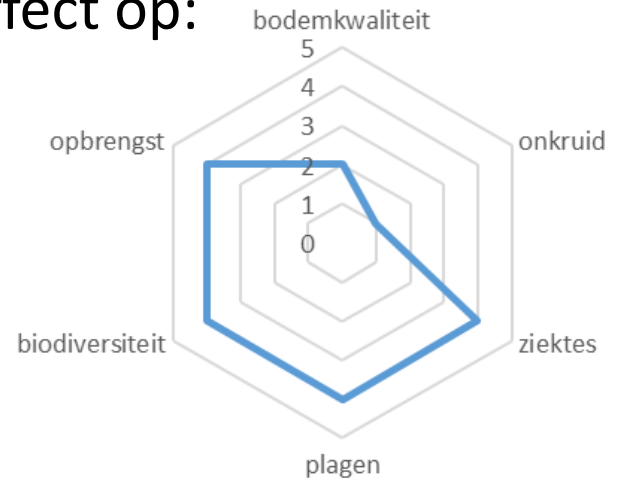
Effect op:

Rijenteelt

Effect op:

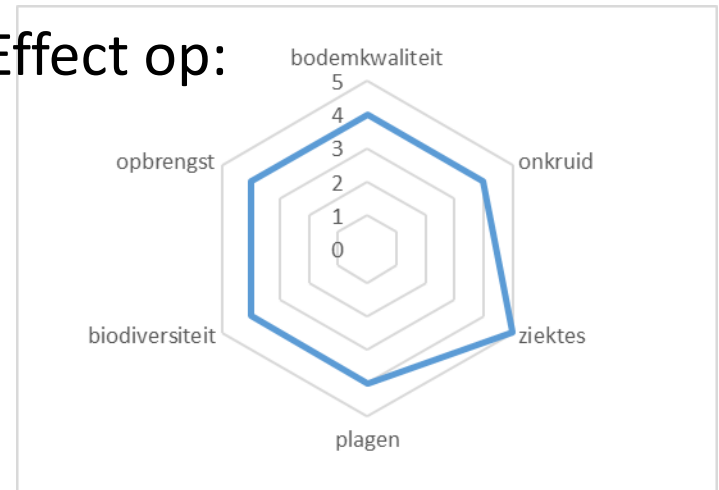

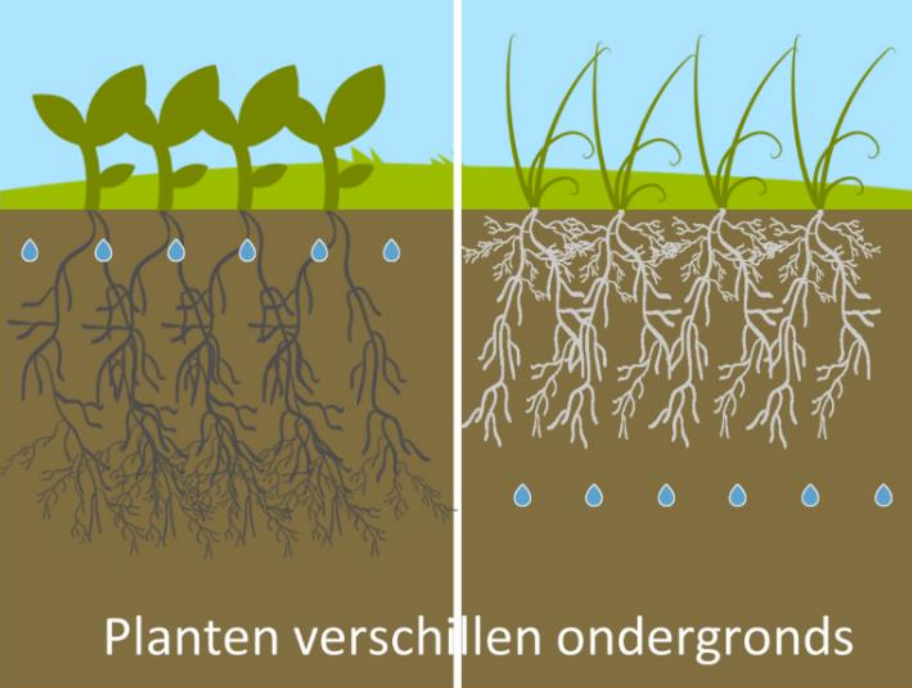
Gewasmengsels

© Pieter Maris

Effect op:

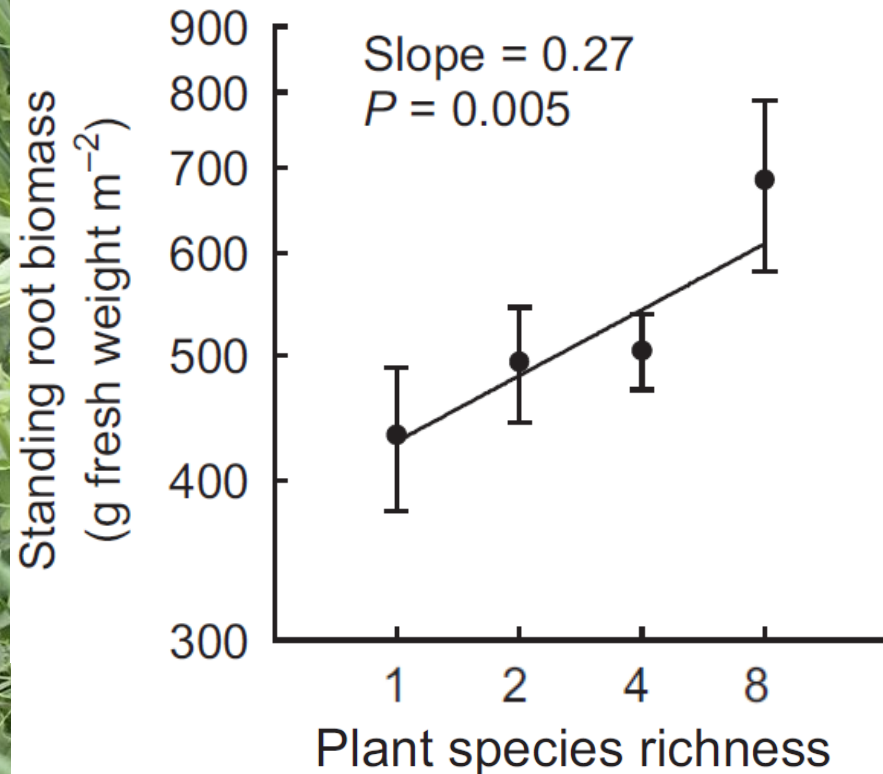
Soorten vullen elkaar aan

- Opkomst, groei en **bodembedekking**
- Bodem**structuur**
- **Nutriënten** opname en –overdracht

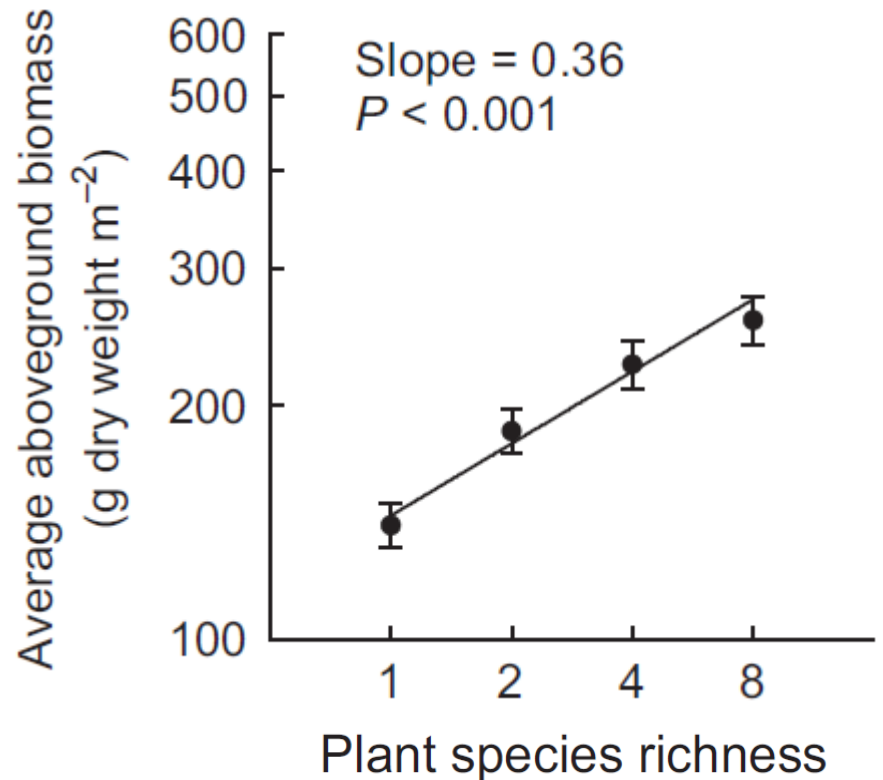

Gewasmengsels

Ondergrondse biomassa

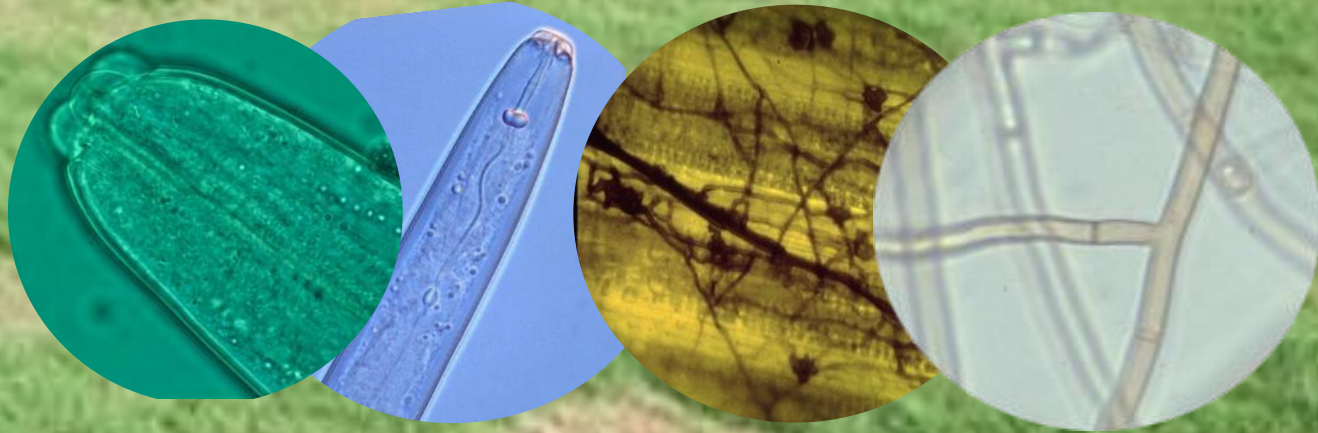

Bovengrondse biomassa

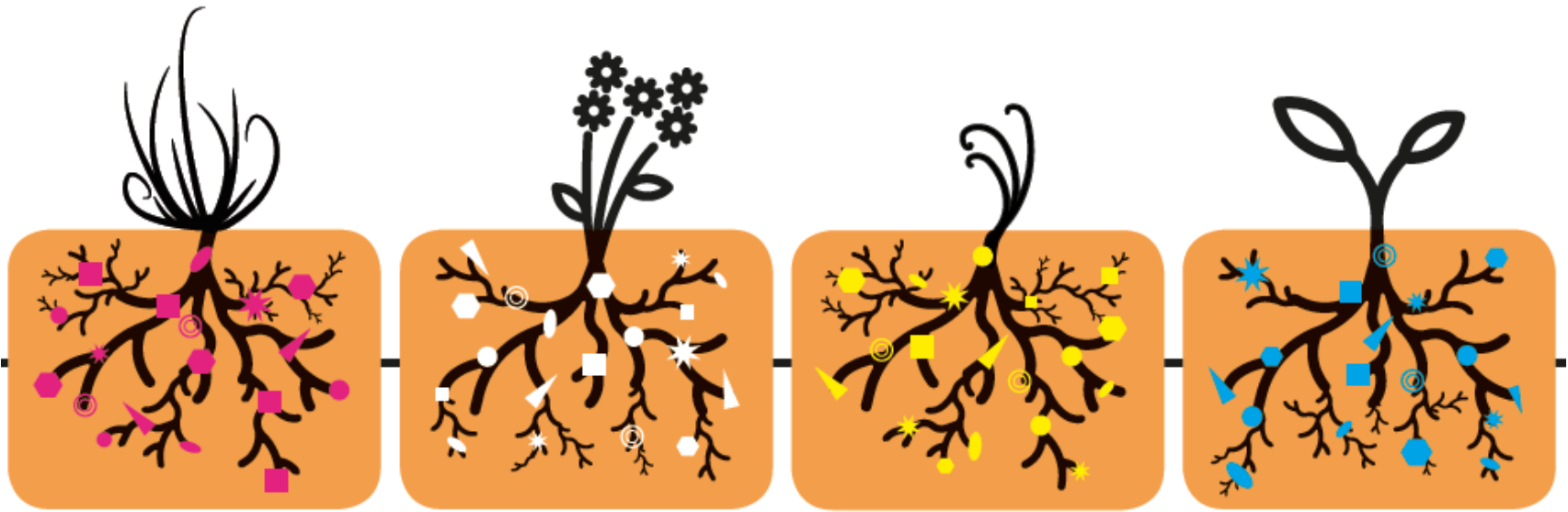

Meer plantensoorten,
meer biomassa, meer OS

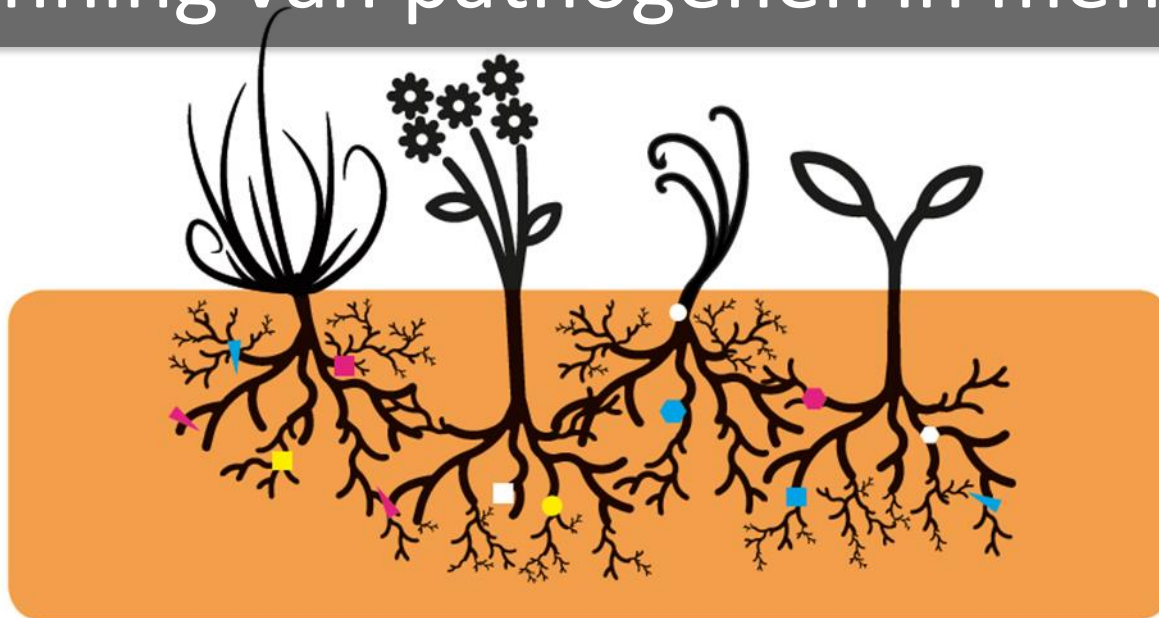
Cong, Mommer et al., 2014. *Journal of Ecology* 102:1163

Meer plantensoorten,
meer ziekte-onderdrukking?

Verdunning van pathogenen in mengsels

Mommer et al 2018 New Phyt

Mengsels ja tenzij:

- Ook in mengsels kunnen aaltjes zich sterk vermeerderen
- Een mengsel met waardplanten vermeerdert *Pratylenchus*
- Lange termijn effect onzeker
- Effect op andere aaltjessoorten onduidelijk
- Gebruik beschikbare info
- Stem keuze groenbemester of mengsel af op situatie (perceel, volggewas,.....)

“Ga bij de keuze van de groenbemester af op wat we wel weten!”

Agroforestry

Effect op:

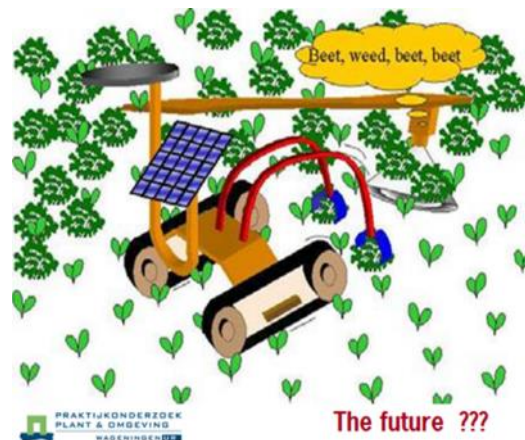
Conflicterende doelen?

- De markt vraagt om uniformiteit
- (huidige) mechanisatie vraagt uniformiteit en grote schaal
- Economie en beleid (subsidies) werken uniformiteit in de hand
- Onderzoek en productie is reductionistisch ingericht en niet op complexe interacties

Uitdagingen

- Teelttechniek, Gewascombinaties, afzet,.....
- GPS, ICT, sensoren, remote sensing, ICT,
- Rijpaden, strokenteelten, CTF, menggewassen, uitsorteren mengsels, opslag en integraal gebruik van data, kleinschalige lichte mechanisatie, automatische oogstmechanisatie,

Gewasdiversiteit

Goed voor de bodem, uitdaging voor de boer...

Wat zijn de (on)mogelijkheden

Gewasdiversiteit, uitdaging voor de boer

1. welke maatregel is nu haalbaar in praktijk
2. Welke maatregel is op korte termijn haalbaar
3. Welke maatregel is op lange termijn haalbaar
4. Welke maatregel is niet realistisch
5. Wat is per maatregel nodig om haalbaar te maken
6. Andere ideeën voor verhogen diversiteit

Al economisch haalbaar

- Perceelsranden en bloemenstroken
- Vruchtwisseling
- Rassenmengsels
- Groenbemestermengsels
- Mengteelten voedergewassen

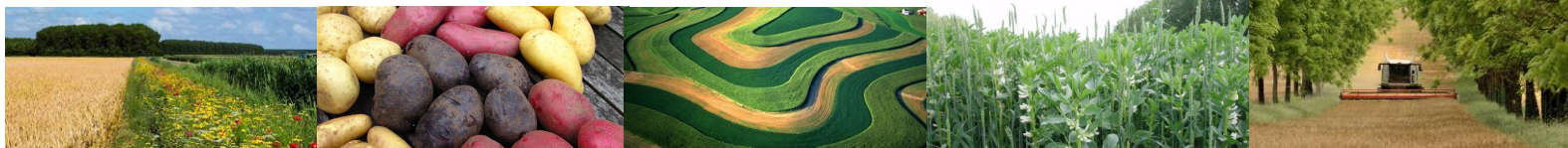
Diversiteit, goed voor uw bodem!

Ken uw situatie en

kies bewust uw

Bedrijfsinrichting met vruchtwisseling,
gewassen en rassen

en pas diversiteit in waar mogelijk

Dank voor uw aandacht!

